

**Dokumendihaldusnõukogu koosoleku
protokoll (19.09.2018)**

08.10.2018 nr 26-3/18-0127/8387

Tallinn

Algus: 13.00   **Lõpp:** 15.30

Juhatas: Liivi Karpištšenko – MKM ITAO

Protokollis: Alar Teras – MKM ITAO

Võtsid osa: Leana Kaasikmäe – Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja asendaja Mait Kask asendaja

Liis Laaneloog – Justiitsministeeriumi esindaja

Elle Vahur – Kaitseministeeriumi esindaja Reet Ringo asendaja

Kristiina Laius – Keskkonnaministeeriumi esindaja

Aila Schmidt – Kultuuriministeeriumi esindaja

Ivika Vutt – Maaeluministeeriumi esindaja

Mariko Männa – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja (saabus kell 14.45)

Liivi Leomar – Siseministeeriumi esindaja

Hille Oidema – Välisministeeriumi esindaja

Kadri Kilp – Riigikantselei esindaja

Pille Noodapera – Rahvusarhiivi esindaja

Mari Roots – Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja

Sander Randorg – Riigi Infosüsteemi Ameti esindaja

Puudusid: Kärt Allert – Rahandusministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi esindaja

Kutsutud: Margus Arm - Riigi Infosüsteemi Ameti eID valdkonnajuht

Elve Adamson – Andmekaitse Inspeksioon

Airi Reidi – MKM ITAO

Päevakord:

1. Uudiseid eID valdkonnast. Margus Arm (RIA)
2. Dokumendihalduse tegevused, roll ja tulevik. Arutelu.
3. @eesti.ee ja isiku ametlik postkast – TKTA rakendamine (§ 18 lg 7) ja tulevikumõtteid. Arutelu.
4. Muud küsimused, uudiseid ja infot. Järgmine koosolek.

Liivi Karpištšenko avas koosoleku ja tutvustas nõukogu uusi liikmeid Sander Randorgu (RIA) ja Mari Rootsi (Eesti Linnade ja Valdade Liit) ning kutsustud külalisi.

1. Uudiseid eID valdkonnast

Margus Arm tegi ettekande. Ettekande slaidid on lisatud protokollile.

Arutelu.

Liivi Leomar: Testisime digiallkirjaga dokumentide saatmist. Ainult Läti kolleeg sai asice vormingus lahti.

Margus Arm: Probleem on näiteks välja tulnud siis kui e-residentidele saadetakse keeldumise otsuseid. Nad ei saa neid lahti.

Mari Roots: RIA seos Sertifitseerimiskeskusega?

Margus Arm: PPA hangib. Idemia pakub plastikkaardi koos kiibiga. Idemia allhankija on Sertifitseerimiskeskus.

Margus Arm: Alates 18.09.2018 peab avalikesse e-teenustesse laskma sisse ka teiste EL riikide ID kaartidega. Kinnitatud skeem on Saksamaal alates 26.10.2018. Eesti kinnitus saadi kätte juulis 2018. Umbes aasta pärast peaks Eesti ID kaardiga saama teiste EL riikide e-teenustesse.

Liivi Karpištšenko: SiGa kasutuselevõtt – kas tähendab arendusi?

Margus Arm: On vaja. Näiteks teekide väljakommenteerimine.

Nõukogu otsustas võtta esitatud informatsiooni teadmiseks.

2. Dokumendihalduse tegevused, roll ja tulevik. Arutelu.

Liivi Karpištšenko tegi ettekande. Ettekande slaidid on lisatud protokollile. Meeldetuletuseks esitas ka eelmisel nõukogul esitatud ettekande slaide.

Arutelu.

Liivi Karpištšenko: Kuidas me jõuame sinna, et saada ühel hetkel joone peale üleandmisega Rahvusarhiivi? Kas näiteks arhiveerimise talgud ette võtta? Vajalik kokkulepe Rahvusarhiiviga. Kui asutustes ei ole tööjõudu ja sisse ostetav teenus on kallis ja alati ei ole kvaliteetne, kas arhivaaride rotatsiooni korraldada? Kuidas me jõuaksime sinna, et hävitamine ja üleandmine oleks rutiin. Tekiks tegevuskava. Et saaks tegevusi planeerida.

Pille Noodapera: Rahvusarhiivi kogude osakond Tallinnas on oma tööd ümber korraldamas. 2012.a alates oli hindamine prioriteet. Nüüd jagatakse arhivaarid asutuste vahel ära. 2019.a soovitakse jõuda selleni, et toimuvad läbirääkimised asutustega ja aasta lõpuks jõutakse üleandmise ajakavadeni. Hindamise lõpp juba paistab. Kogumisosakonna juhataja tänab nõukogu liikmeid tehtud töö eest ülevaate koostamisel.

Liivi Karpištšenko: Praegu jäävad asutused siis pigem ootele?

Pille Noodapera: Arhivaaride tutvustamine asutustele on kavas 2018.a lõpus ja 2019.a alguses.

Liivi Karpištšenko: Kui asutuses ei ole jõudu või oma arhivaari. Kas arhivaaride rotatsioonis oleks iva?

Kadri Kilp: Riigikantselei arhivaar on oma maja tööga hõivatud.

Liis Laaneloog: Ühismaja ei anna arhivaare roteeruma. RaM-i on lepinguga töötaja juurde võetud kuni detsembrini 2018.

Elle Vahur: Kaitseministeeriumis on arhivaar olemas. Lisaks vahendab tõlke- ja toimetamistöid. Arhivaar on pikaajalise kogemusega.

Liivi Karpištšenko: Arhivaar on erioskustega spetsialist. Kas saaks tõlke- ja toimetamistööd anda teisele töötajale ja anda arhivaari abiks sinna, kus hädasti vaja?

Elle Vahur: Meie arhivaar koordineerib ka valitsemisala.

Aila Schmidt: Juba alates 2015.a ei ole arhivaari. Kasutanud teenusepakkujat. Teenusega oleme rahul.

Kristiina Laius: Arhivaar koordineerib ka Keskkonnaministeeriumi valitsemisala. Inspeksioon ühineb lähiajal Keskkonnaametiga ja siis arhivaaril tegemist palju.

Liivi Karpištšenko: Inimesi roteeruma pakkuda ei ole, siis peab leidma teenusepakkuja või ajutise töötaja.

Nõukogu otsustas võtta esitatud informatsiooni teadmiseks.

Liivi Karpištšenko tegi ettepaneku arutada ka juurdepääsupiirangutega, mis ei puuduta isikuandmeid, dokumentide üleandmist Rahvusarhiivile.

Arutelu.

Pille Noodapera: Kogumispõhimõtetes on sees, et Rahvusarhiiv ei võta AK märkega dokumente vastu. Kasutajaosakond on saanud suure koormuse, kuna AK märkega dokumentide piirangud on dokumendipõhised.

Liivi Karpištšenko: Juurdepääsupiirangute klassifikaatori ülevaatamisel selgus, et AK piiranguid üle 5 a ei olnud, mis puudutaks arhivaale.

Hille Oidema: Asutus ei saa juurdepääsupiirangu haldamist üle anda.

Kadri Kilp: Teema tuleneb eesistumise materjalide üleandmisest. Turvalisus ja välissuhtlus piirangu alused.

Liivi Karpištšenko: Hiljemalt 10 a möödumisel toimub üleandmine, siis peaks olema piirangud lõppenud. Kas piiranguid ei pikendata liiga kergekäeliselt? Piirangud üle vaadata enne üleandmist – kas piirang on enam vajalik.

Hille Oidema: Ei ole aega üle vaadata. Seda peaks sisuanimene tegema.

Elve Adamson: Tähtaegu pannakse täiesti mõtlemata. Juhtumid äärmusest äärmusesse. Seadus ei toimi praktikas, kuna jõudu ei ole asutustes.

Pille Noodapera: Minu meelest ei ole suur patt, anda üle pigem natuke hiljem kui varem.

Nõukogu otsustas võtta esitatud informatsiooni teadmiseks.

Liivi Karpištšenko tegi ettepaneku arutada ka juurdepääsupiirangute klassifikaatori kasutamist dokumendivahetuse kapsli nõudena. Probleem tekkis, kuna PPA saadetud dokument ei jõudnud saajani, sest saaja oli üle läinud DHXile.

Arutelu.

Liivi Karpištšenko: Ei näe alust, et RIA võtaks maha kontrolli. AvTSi § 41 lg 2 järgi märgitakse piirangule lõppkuupäev ja see on ka JPP seletuskirja, metaandmeloendi ja kapsli järgi kohustuslik.

Liivi Leomar: Probleem tekkis sellest, et saatmine katkestatakse.

Sander Randorg: Probleem tekib, kui saadetud dokumendi kapslis on viga ja saatja ei ole DHXile läinud, aga saaja on. Kui mõlemad on DHXile läinud, siis ei lähe dokument DHSist välja, tuleb kohe veateade.

Elve Adamson: Sõnalise piirangu lõpu puhul ei saa alati kuupäeva panna. Meie pole nõudnud, kui pole võimalik. Ajakirjanikelt palju vaideid, et pandud 5 a, kuid peab olema näiteks otsuse jõustumiseni. Oleme ka aktsepteerinud, et kui DHSis ei saa panna mitut eri alusega piirangut, siis on kõige pikema tähtajaga piirang. Lõpetamise põhjus peab kindlasti olema, kus nõutud.

Liivi Karpištšenko: Kui lõpetab otsus, siis tähtaeg ei pea olema 5 a. Panna see tähtaeg, millal otsus peab kindlasti olema tehtud. Põhjus peab ka olema. Varem oleme rääkinud, et kuupäeva järgi saab ka teha päringuid ja piiranguid hallata. Kas Deltas ei saa ühekorraga panna lõpptähtaega ja lõpetamise põhjust?

Liivi Leomar, Liis Laaneloog: Saab.

Liivi Karpištšenko: Siis tuleks panna. Ei saa öelda, et oma süsteemi peab ümber tegema vastuvõtja, kellel on kõik tehtud nagu pidi. Ka AKI kirjas oli öeldud, et kui takistab dokumendivahetust, siis tuleb panna.

Elve Adamson: Jah. Meie ei ole nõudnud, aga kui on vaja ja kui lõpptähtpäev annab dokumendihaldurile ka lisandväärtust, et saab piiranguid jälgida, siis kasutada.

Liivi Karpištšenko: Kui saaja ja saatja DHSis pole kohustuslikud väljad täidetud, tuleb kusagil käsitööd. JPP ja kapsel on DHNis kinnitatud ja metaandmeloendi kinnitasime sellel aastal.

Liivi Leomar: Ei saanud aru, et selline probleem võib tekkida.

Liivi Karpištšenko: Kas soovite, et räägime üle, kuidas DVK/DHX dokumendivahetus käib ja miks peab olema ühtemoodi?

Nõukogu liikmed: Jah.

Liivi Karpištšenko: Tehniliste inimestega arutada, kes peab oma süsteemi muutma. Kapsli väljad kõigil üle vaadata, et kas neid kasutatakse nagu spetsifikatsioonis. Muidu tuleb sama probleem uuesti. Järgmistel koosolekutel saame edasi arutada.

Sander Randorg: DHX valideerib kohustuslikke välju, kuid DVK ei valideeri. Vead tulevad alles nüüd välja.

Nõukogu otsustas võtta esitatud informatsiooni teadmiseks ja jätkata arutelu järgmistel koosolekutel.

Liivi Karpištšenko jätkas ettekannet.

Arutelu.

Liivi Leomar: Küsimärkidega dokumendiliikide kohta ei saa öelda, et lähevad DHSist välja. Milline on EIS-i arendamise ajakava?

Liivi Karpištšenko: Riigikantselei juures tegutsev innotiim tegeleb ka õigusloome protsessiga. 2018.a lõpuks kavas analüüsi lähteülesanne.

Kadri Kilp: Järgmisele koosolekule saaksin kutsuda projektijuhi.

Koosolek jätkus dokumendihalduse rolli ja tuleviku aruteluga.

Kristiina Laius tegi ettekande Keskkonnaministeriumi ja valitsemisala näitel.

Dokumendihaldusest ühismaja ühisosakonna näitel

Liis Laaneloog: JuM haldusala ühtlustamine oli lihtsam kui ühismajas. Positiivne – tore ja sõbralik keskkond. Häirinud – juhiste tegemine ja ühistele arusaamadele jõudmine võtab väga palju aega. Häirib avatud kontor. Vooritakse tervest majast. Häirib, et on ainult tarkvara telefonid. Klapid pähe. Kõned häirivad teisi. Kahju on sellest, et raamatukogu kadus. JuM-il oli laenusüsteem. Kelle käes raamat on – see teadmine puudub. Puudub kuuluvustunne. Arvutisse logimine keerulisem. Erinevatesse süsteemidesse logimine. Info liikumine sama. Muutust ei ole.

Arendusettepanekud – SiM ja RIK arutelu. Praktiliselt sama. Positiivne – 4 ministeeriumi töötajaid saab aidata. Teatud dokumendiliigid (soodustused, töölt lahkumine) oleme ühtlustanud. RaMil on pikad ja keerulised kooskõlastusringid. See sõltub juhtkonnast.

Kadri Kilp, Liivi Karpištšenko: Kas dokumentide vastuvõtja saab asendada teise asutuse töötajat, kui kooskõlastusringid on erinevad? Kas on ringide joonised, vooskeemid?

Liis Laaneloog, Mariko Männa: Saavad asendada. Oleme teinud spikrid.

Küsimus: Kas konsolideerimine tähendab ühte DHSi?

Liivi Karpištšenko: Võib tähendada, kui vajalik.

Hille Oidema: Kummas vaates mõelda? Dokumendihaldus kokku viidud või üks DHS? Tulemused võivad olla kardinaalselt erinevad.

Liivi Karpištšenko: Mõlemat. Analüüsimisel alati kaaluda kõiki aspekte. Plusse ja miinuseid, alternatiive. Meie näeme, et kokku viimine aitaks ühtlustada, tööjõudu jagada. Näiteks saaks arhivaarid töid jagada. Dokumendihaldusjuht peab mõtlema ka riigi vaates. ITAO on juba alates 2012. aastast toetunud DHNist saadud infole. Mõelge veel kord läbi ja räägime uuesti.

Pille Noodapera: Miks on DHSis dokumendi loomine nii keeruline ja RTIPis nii lihtne? Kas DHSide loogika üldse sobib? Lihtsustamine lõppkasutaja vaates on oluline. PINALi kasutamine ei ole lõppkasutajale OK.

Liivi Karpištšenko: Sama Deltaga. Peaksimegi üle vaatama DHS miinimumnõuded. Kas on vaja ja kui, siis mis osas? Ei ole kehtetuks tunnistanud, kuna RIHA kooskõlastusel kasutatakse.

Liis Laaneloog: Keegi ei jõua DHSe nende vastu võrrelda.

Liivi Karpištšenko: Miinimumnõudeid on vähe, kuid arutame edaspidi, et mis nõudeid üldse vaja.

Mari Roots: Tallinna linnal on tegemisel süsteem, mis lähtub teenustest, lõppkasutajast. Saan hiljem tutvustada.

Hille Oidema: Tulemas koolitus TKTA rakendamise vigade kohta. Millised on vead?

Liivi Karpištšenko: Siin ootaks DHNilt infot, milline on hea praktika ja milline halb. Tulemas on suurem teabepäev 7. novembril, kutsed tulevad.

Nõukogu otsustas võtta esitatud informatsiooni teadmiseks, DHNi liikmed arutavad konsolideerimise plussid ja miinused uuesti läbi ja nõukogu jätkab arutelu järgmisel koosolekul.

4. Muud küsimused, uudiseid ja infot. Järgmine koosolek

Kadri Kilp: Lepime kokku tähtaja DHXi käskkirja ülevaatamiseks. Ettepanek, et 2 nädalat küsimuste esitamiseks, täpsustamiseks, siis kinnitamine.

Liivi Karpištšenko: Järgmine kohtumine. Vaatame üle kapsli ja räägime lühidalt, miks üldse on dokumendivahetuses ühtlustamist vaja. Juhtumid DHXi katkestustega. Räägime uuesti DH konsolideerimisest. Arutage plusse ja miinuseid ja kelle kutsume rääkima.

Kadri Kilp: Need, mis on kõige rohkem küsimusi tekitanud. Riigihangete register, RTIP personalitöö.

Liivi Leomar: Järgmine kord soovime infot ka juurdepääsupiirangu lõpptähtaja kohta DHXis.

Otsustati:

1. Nõukogu liikmed vaatavad kahe nädala jooksul DVK korra kavandi üle, tagasiside Sander Randorule.

2. Järgmine koosolek toimub 31.10.2018. Arutatakse teemasid:

- DHSide ja dokumendivahetuse (DVK/DHX) metaandmed.
- DHNi liikmete mõtteid DH konsolideerimise kohta.
- RHR ja RTIP (lepingud + personal). (esinejad RMist/RTKst).

Teemat „@eesti.ee ja isiku ametlik postkast – TKTA rakendamine (§ 18 lg 7) ja tulevikumõtteid“ ei jõutud arutada.

(allkirjastatud digitaalselt)
Liivi Karpištšenko
Juhataja

Alar Teras
Protokollija

Lisa: Margus Arm ettekande slaidid
Liivi Karpištšenko ettekande slaidid